

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaio Lithuano Independente

PRENUMERATA: razilijoj ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Moo'ca, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaio Lithuano Independente

Leidžia ir Redaguoja

4 OUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas

S. PAULO R. da Moo'ca, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Balandis — Abril 4 d.

Nr. 14 (301)

Abisinai pralaimėjo mūši prie ežero Ascianghi

Japonai plaukia į Braziliją

Kovo pabaigoje į santos uostą atplaukė 382 japonų emigrantai, kurie bus kolonizuojami São Paulo estade. Su jais sykiu atvyko iš Japonijos du žemės kolonizacijos atstovai apžiūrėti japonų kolonijas.

Bus daug atleista valdininkų

Atatiukamos Brazilijos ministerijos jau paskelbė pavardes valdininkų, kurie bus tleisti iš valdiškų tarnybų už priešvalstybinį veikimą. Tokių valdininkų esą bus labai daug. Vien tik Rio de Janeiro miesto valdyboje spėjama bus apie 100.

Pirmas orlaivių fabrikas Brazilijoje

Pradėtas statyti orlaivių fabrikas Minas estade spārčiai eina prie galo ir greitai laiku Brazilijoje bus pradėti dirbti orlaiviai.

Matarazzo ir Crespi Aukos Italijai

Didžiausi italų turtuoliai Brazilijoje yra Francisco Matarazzo ir Rodolpho Crespi. Italams Brazilijoje pradėjus rinkti aukas Italijai, paremti karą su abisiniais, tuodu italų turtuolių pakavavo po milijoną milreisu.

S. Paulo gangsteriai atėmė iš lietuvių pinigų ir automobilių

S. Paulo lietuvis Jonas Bagdonas įsitaisė naujutėlį lengvą automobilį ir juo uždarbiavo vežiodamas keleivius. Balandžio 1 d. naktį jis stovėjo savo poste ant rua Timbyras ir laukė, ar neatsiras koks pasąžierius. Ir kaip tik prie Bagdono priėjo dailiai apsirendęs vyriškis ir lyg su skaudančiais dantimis nosine pridengęs veidą, paprašė nuvežti jį ant Barra Funda. Bagdonas neatsisakė uždirbti penkinės. Nepažįstamasis išėdo automobilium ir juodu dūmė į Barra Funda. Privažiuojus prie gatvės Margarida, pasąžierius liepė sustoti ir išsiėmęs pinigų Bagdonui sumokėjo. Kadangi reikėjo išduoti dar gražos, tai Bagdonas išsiėmė pinigine ir ieškojo smulkių, kaip staiga prie jo atsirado dar du vyriškiai ir visi trys pareikalavo atiduoti pinigų. Nepažįstamieji buvo visi ginkluoti ir Bagdonas nesipriešindamas atidavė visus pinigus su pinigine 150\$. Plėšikai paėmę pinigų, liepė išlipti Bagdonui iš automobilio ir užleisti jiems vietą. Bagdonas išlipo, o tie sau nudūmė su Bagdono nauju Forduku. Taip ir liko Bagdonas ir be pinigų ir be automobilio.

Austrijoje įvetsa privaloma karo tarnyba

Šiomis dienomis ir Austrijoje tapo įvesta privaloma karo tarnyba ir pirmas šaukimą jaunų vyrų kariuomenėn bus spalio mėn. Kaip Hitleris, taip ir Austrijos vyriausybė sako, kad privaloma tarnyba įvedama „taikos užtikrinimui“.

Japonai jau veržiasi Mongolijon

Francija atsauks sankcijas prieš Italija

Italai irgi tapo sumusti siaurej

Pereitą savaitę buvo rašyta kad italai ir abisinai ruošiasi dideliame mūšiu ties ežeru Ascianghi. Šioje apylinkėje buvo sutraukta didelės abiejų pusių kariuomenės, nes tas mūšys šiame sezone turėjo būti didžiausias. Abisinių kariuomenė vadovauti pasiėmė pats Negusas (karalius). Mūšys įvyko kovo 31 d. ir po aštraus susikirtimo su italais, abisinai buvo priversti trauktis atgal; karo laukę kritusių abisinių liko apie 7,000 žmonių. Nors abisinių kariuomenės čia buvo pasta-

tyta apie 2,000, bet jie neturėjo užleisti gražiausią Abisinijos miestą Gondar italams. Krito taip pat nemažai ir italų.

Tuo tarpu abisinių pranešimai, sako, kad šiaurėje tapo supliekti italai Maichio Dadar apylinkėje, kur abisinai išklejo italų kariuomenės apie 2,000, apie 700 žmonių paėmė belaisvėn.

Taigi iš pranešimų matosi, kad kariauti „sekasi“ abejoms šalims, laimi ir vieni ir kiti.

Tolimuose Rytuose karas jau vėl prasideda

Kovo 31 d. Japonų—mandžukų kariuomenė ginkluota kanuolėmis, tankais, šarvuotais automobiliais įveržė Mongolų teritorijon, Adykdolon sritin ir pradėjo smarkų puolimą prieš mongolus. Kadangi mongolai nebuvo gerai sustiprinę tos srities, tai japonai greitai užėmė miestą Tamsky ir daroliau veržėsi. Užpulti mongolai suorganizavo kariuomenę ir pradėjo kontrataką prieš japonus. Įvyko smarkus susirėmimas, kur krito iš abiejų pusių daugybė žmonių. Japonai atmuš-

ti susistiprinę vėl puolė mongolus. Susirėmimai tęsėsi vieną dieną ir vieną naktį ir po to japonai atsitraukė palikdami Mongolijoje daugybę aukų.

Vėliausios žinios sako, kad balandžio 1 d. japonų puolimas vėl pasikartojo ir prie mongolų — mandžurų rubežiaus sutrauktos didelės kariuomenės jėgos.

Paskutiniai konfliktai tyriami ir japonų vyriausybė sako, jog ji nežinanti nieko apie šią incidentą.

Hitleris netrauks kariuomenės iš Rheino

Kovo 28 ir 29 d. Vokietijoje buvo balsavimai dėl Hitlerio politikos ir dėl militarizavimo Rheino krašto. Balsavimose už Hitlerį pasisekė 99% visų balsuotojų. Tas rodo, kad Vokietija patvirtino Hitlerio žygį. Nors tas balsavimas buvo policinis, o ne žmonių valios pareiškimas, bet vis dėl to Hitleris turi ant ko atsiremti ir tvirtinti, jog vokiečių tauta pritaria kiekvienam jo žingsniui. Tokių balsavimo rezultatų laukė visos valstybės ir dėl to niekas nesistebė, kad už Hitlerį „pasisekė“ 99%. Dabar Hitleris pareiškė Lokarno pakto garantams, jog Vokietija nė vieno žingsnio nepasitrauks iš Rheino ir laiko jį teisėtai militarizuotu. Prėšingai, ji kaltina Francija,

kad toji sulaužė Lokarno pakta pasirašydama su Sovietais karinę sutartį. Anglija nors ir pritaria francuzams, bet palaiko ir vokiečius. Francija pradeda nebetikėti anglams ir ieškoti draugiškumo pas italus. Vėliausios žinios sako, kad Francūzija atsauksianti sankcijas, kurios buvo paskelbtos italams ir su Italija sudarysianti glaudžius ryšius taikos užtikrinimui Europoje. Nors Anglijai tas nepatiks, bet Francūzų daro dėl to, kad anglai neparemia francūzų ginčą su vokiečiais. Jeigi anglai suka nugarą francuzams, tai ir Francūzai žada nusisukti nuo anglų. Kuomet taip mėtosi į visas puses valstybės, tai ir karo pavojaus dar nematyti.

Nusižudė Juozas Pipiras

S. Paulo Tramyjų motorneiras, Juozas Pipiras, 32 m. amžiaus lietuvis balandžia 2 d. šoko upėn Tietė ir prigėrė. Ant kranto upės, prie Villa Anastacio tilto rasti visi jo dokumentai ir du laišškai adresuoti vienas Luzijai Pipiras ir antras Juozui Meškauskiui. S. Paulo policija aiškina jo nusižudymo priežastį.

Hauptmanas dar gyvas

Lindbergo vaiko žudytojas turėjo

būti elektrizuotas kovo 31 d. naktį. Bet tuo momentu atsirado naujas kaltininkas, advokatas Wendel. Hauptmano nužudymas atidėtas kol ištyrinetas bus Wendel.

Ispanijoje šaudomi ūkininkai

Ispanijoje, Badalatos miestely, apylinkės ūkininkai suruošė demonstracijas. Policija demostrantus sklaidydama pradėjo į ūkininkus šaudyti ir keturius jų nušovė.

“Hindemburgas” į Braziliją

Naujas vokiečių oro milžinas “Hindemburgas” atplaukia oru į Braziliją. Jis veža 91 asmenį ir vieną automobilį. Juo važiuoja 37 pasąžieriai ir 54 oro laivo tarnautojai.

Didelis bananų eksportas

Brazilijos prekybos statistikos duomenimis, labai smarkiai padidėjo bananų išvežimas į užsienį. Šiais metais manoma šių vaisių dar daugiau išvežti.

Rusai sušaudė tris valdininkus

Iš Maskvos Tass praneša, kad Maskvoje pasibaigė didelė geležkelio tarnautojų byla, kurią nagrinėjo karo teismas. Trys valdininkai tapo nužudeisti sušaudyti, tai Medzykovski, Mariengov ir Kločkov, o 5 kiti tapo nužudeisti kalėjimo nuo 3 iki 10 metų. Juos teisė už sabotažą.

Atsargiai su penkiasimtinėm

Šiomis dienomis pastebėta S. Paulo mieste netikrų penkiasimtinių notų. Policija deda pastangas susekti pinigų dirbėjus. Ant netikrų notų yra paveikslas José Banifacio.

Rusijoje nukrito didelis meteoras

Kovo 26 d. 9 val. naktį, Sibirijoje, prie Krasnojarsko, nukrito labai didelis meteoras. Meteoras nieko neužmušė, bet krisdamas sukėlė didelį bėdėsi ir atsimušęs į žemę, sudrabino apylinkę.

17,000 darbininkų Afrikon

Šiomis dienomis iš Genuos išplaukė laivas su italų 2,000 darbininkų, kurie vežami Afrikon. Iš šio uosto jau išsiuntė Italija 17,000 darbininkų Afrikon. Daug jų mirė nuo visokių ligų, daug jų sugrižo invalidais.

Negus jau ne bė karalius?

Italų pranešimai iš balandžio 3 d. sako, kad Abisinija pralaimėjusi mūšį ties ežeru..., abisinių imperatoriaus Salasie atsakė nuo sosto. Italai tikri, kad greitai jau jie taps pilnais Abisinijos šeimininkais.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

V. Urnėžis, J. Labuckas, P. Gudaitis, V. Vainovsky, J. Polgrimas, J. Pulkaunikas, J. Baranauskas, E. Miškinis, A. Vitkevičius, T. Šablinskas, J. Pumputis, J. Matulevičius, K. Kirsutakas, J. Vasiliauskas, R. Meilus, B. Petrašiūnas, V. Bubnis, J. Rutkauskas, D. Andriuska, J. Litvaitis, M. Varanauskas, K. Užkurėlis, J. Kuzmickas, U. Žindulienė, M. Kaminsky, S. Petrauskas, J. Zajankauskas, K. Vaičys.

Narba Talanskas, sūnus Vinco, prašoma užėti į Aido redakcija, rua da Moo'ca, 424.

Apžvalga

S. PAULY LANKĖSI DULR ATSTOVAS

Kas yra DULR, visi jau žino, - tai Draugija Užsienio Lietuviams Remti. Pastaruoju laiku ji pašėlusiai pradėjo „rūpintis“ lietuviais išsviesiais; tik siunčia ir siunčia savo atstovus į visas pasaulio dalis „susipažinti“ su lietuvių kolonijomis.

Mes sužinome iš „Sviesos“, kad DULR atstovas Grebliauskas lankėsi ir Brazilijoje ir jau pereitą savaitę tas ponas, su pilnu bagažu informacijų apie Brazilijos lietuvius, išvyko Lietuvon. O kaip jis tų informacijų apie lietuvius sėmėsi, „Sviesa“ rašo sekančiai:

„P. Grebliauskas, Turistų S-gos ir DULR atstovas paskutinėmis dienomis lankėsi Sāo Paulo mieste, bet kur jis buvo? Santos mieste jį pasiūkio „Lietuvio“ redaktorius, stoty p. Čiuvinškas ir vėliau visą laiką jį žinioje tik buvo, ir todėl kitu įstaigų, draugijų bei redakcijų aplankyti neturėjo progos... O grįždamas pareiškė, kad „gerai susipažinau su visa kolonija ir padėtimi.“

Iš tokių DULR atstovų, kurie važinėja po užsienį „susipažinimui“ su lietuvių kolonijomis, galima spręsti ir apie patį DULR, kokie žmonės ten sėdi ir koks jų tikslas.

AISKĖJA

„Aido“ 13 nr. mes pažymėjo trumpai, kaip buvo sugalvotas planas įvykdyti mūsų kolonijoj „dideles reformas“. Kadangi dėl šių reformų, nors ir naviešai, buvo kaltinami kai kurie asmenys, tai kun. B. Sugintas „Sviesoje“ paskelbė savo viešą pareiškimą, kurio ištrauką ir mes pacitavome, kur pareiškėjas sakosi, kad jis buvo suprovokuotas konsulo p. Gaučio ir kad koks tai pareiškimas irgi buvo klasingai surašytas ir paties konsulo diktuotas.

Kaip mes jau, buvome anksčiau minėję, kad tų provokacijų ir reformų planų užomazga palengva išeis į viršų. Taip yra, dalykai po truputį aiškėja. Dar šių „didelių reformų“ klausimu „Sviesa“ paskutiniam savo numeryje, pastabose rašo:

„Kuomet visuomenė jau tapo sukiršinta, tai p. Povilas Gaučys pradėjo mokinti p. Nalivaiką, kad jis irgi privalęs paduoti pareiškimą ant kun. B. Suginto, kad jis galįs užvesti bylą net teisme, o kas svarbiausia, paraginęs pavartoti prieš kun. B. Sugintą net fizinę jėgą... P. Uekaus, Juodgudžio, Serbento ir kitų įskundime policijai irgi panašiai įvyko. Vienus mokė kaip reikia pasielgti, pas ką kreiptis, kokių straipsnių (laikraščio „Aido“ - Red.) vertimus padaryti... Tą pat pakartojo ir viešai, kuomet kai kurie vaikėjai buvo susirinkę konsulate 16 vasario paminėjimo reikalui.“

Iš čia počiuotų „Sviesos“ žodžių, paaiški, kad smurtas prieš koloniją buvo daromas gerai organizuotas, apie jį visi žinojo ir tik laukė, kada bus sugrūsti kalėjiman tie žmonės, kurie jiems nepatinka ir kada bus uždarytas laikraštis Aidas. Net brangiąsias lietuviams diena, 16-to Vasario, irgi panaudota smurto aptarimui ir pasekmingsniam jo įvykdimui. Tai labai ir labai niekiška.

Kas yra vyriausias to plano vykdytojas, mums nesvarbu. Aišku tik tai, kad tās buvo daromo mūsų šimtaprocentinių patriotų, kurie kaip tik turėtų būti talkingo kolonijose gyvenimo surgyboj.

V. D. Universiteto auklėtinis Buenos Airėse

Neseniai į Buenos Airės atvyko V. D. Universitetą baigęs inžinierius V. Brandenburgas, kuriam jau keletas firmų pasiūlė darbo.

BRAZILIJOS LIETUVIAI IR LIETUVA UZ DEMOKRATINE LIETUVA

Neseniai atvykęs iš Lietuvos vienas emigrantas, pareiškė Aido korespondentui, kad Lietuvos ponai yra labai blogos nuomonės apie Brazilijos lietuvius. Esą čia suvažiavę žmonės nenoramos, nemoką tarp savę sugyventi, nuolatos tarp savę ėdasi ir tt.

Iš to žinoma, nėra ko daug stebėtis. Ex-konsulas Mačiulis, dar būdamas Brazilijoje, da geriau atestavo lietuvius savo „istorinėj medžiagoj“; jis Brazilijos lietuvius išvadino kriminalistais, pabėgėliais iš Lietuvos nuo teisingumo rankų ir tt.

Ką gi tokios „atestacijos“ apie Brazilijos lietuvius rodo? O gi jos yra ne kas kitas, kaip tik skaudus antausis patiems Kauno ponams.

Mačiulio „atestatas“ apie Brazilijos lietuvius iš dalies gal ir teisingas. Ir štai dėl ko. Jis davė Brazilijos lietuviams atestatą ne pagal kolonijos sudėtį, bet pasiremdamas „Lietuvių S-gos Brazilijoje“ nariais, geriau sakant, savo bičiuliais.

Taigi, jei Mačiulie bičiuliai buvo pabėgę iš Lietuvos nuo teisingumo rankų, tai tas nerodo, kad visa kolonija tokia.

O dėl Brazilijos lietuvių nesugyvenimo ir vienu kitu ėdimo, tai čia kaltas irgi ne kas kitas, kaip tik Kauno ponai, kurie šelpia čia gyvenančius kolonijos ėdikus ir kolonijos kirsinčius.

Tik prisizūrėkime į paskutinius kolonijos įvykius. Kieno čia buvo darbas, ir kaip biarformis priemonėmis kolonija buvo sukiršinta? Dabar kaip paaiški, kad visa tai kilo iš Kauno

ponams artimų žmonių, kurie maitinasi valstybės ar DULR izdo lešomis.

Paskutiniai pas mus įvykiai neturi būti užmiršti, jie turi būti išaiškinti tinkamoje šviesoje. Kauno ponai nors šiuo momentu turėtų į tai atkreipti dėmesį, nustatyti Brazilijos lietuvių kolonijos ardytojus ir juos išbirti. Jei tas bus padaryta ir suprasta šiandieniniai mūsų kolonijos tarpusavio santykiai, tai, reik manyt, Lietuvos nuomonė pasikeis apie Brazilijos lietuvius.

Gana tos „kinų sienos“ tarp Brazilijos lietuvių ir Lietuvos. Toji siena turi būti sugrauta syki ant visados, kurią užtvėrė Lietuvos valstybės izdo pinigais penimi asmenys. Gana turi būti spiaudyti į kolonijos veidą pykčiausiom provokacijom, ją kiršinti, o paskui iš jos tyčiotis!

Kolonija nori ramiai ir taikingai gyventi, bet jai neduodama, ji kiršinama, ėdama ir visokios provokacijos prieš ją išgalvojama net vietinėse valdžios įstaigose. Dėl panašių kelių kolonijos provokatorių, Brazilijos lietuvių yra pasmerkti, kaip niekingiausia kolonija.

Brazilijos lietuviai tokio sprendimo neužsitarnavo. O jei kas mano juos teisiti bei apie juos kalbėti, turi tinkamai koloniją pažinti, o nesivaduoti melagingomis informacijomis.

Reikia manyt, jog toji apie mus nuomonė, laikui bėgant, pasikeis ir Lietuvoj, kuomet į mus bus pažiūrėta ne užmerktomis, bet atviromis akimis.

A. Vainibutas

P r i b u v e j a

(A k u s e r ė)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai po oda (injeccoes)

Rua Silva Pinto, 259 Tel. 5-3584 :: S. Paulo — Bom Retiro

75 metai nuo vergijos panaikinimo Lietuvoje

Šiais metais kovo mėn. 4 d. sukako lygiai 75 metai, kaip Lietuvoj tapo panaikinta vergija arba baudžiava. Nuo tos dienos Lietuvos valstiečiai — ūkininkai tapo laisvi, ponams nepriklausomi žmonės, nors dar neturėjo jokių pilietinių teisių valstybinuose reikaluose. Šiandien Lietuvoje yra dar daug žmonių, kurie labai gerai baudžiatvos laikus atsimenta ir pasakoja apie juos savo anukams bei proanukams su ašaroms akyse, su širdgėla krūtinėje.

Tai buvo sunkūs Lietuvos valstieciams laikai; tai buvo kančių, ašarų ir paniėkinimo laikas. Juk baudžiatvos laikas į valstietį, kaip į baudžiauniką buvo žiūrima, kaip į gyvulį, kaip būtybę be sielos. Ponai su vergais — baudžiauninkais darė ką tik jie norėjo: juos šaudė, ant sūnų mainė, pardavinėjo, plakė, kankino ir užmušinėdavo.

Vergijos ir baudžiatvos buvo įvestos visur, bet jos daug anksčiau kituose kraštuose buvo panaikintos. Tik Lietuvoje baudžiava išilaukė ilgiausia, nes Lietuva buvo po labiausia atsilikusios šalies globa — po Rusija. Kituose kraštuose baudžiava buvo naikinama augant kapitalizmui, kylant kapitalistinei gamybai. Bet Rusija būdama labai atsilikusi šalis, net iki karo ji neturėjo gerai išpletotos pramonės, tai ką kalbėti apie 100 metų prieš, kas buvo Rusijoje. Dėl to žmonės ir buvo pririšti prie dvarų, prie ponų ir

vilko baisų jungą, kaip gyvuliai. Šiandien su gyvuliais geriau žmonės elgiasi, kaip seniau ponai elgdavosi su valstiečiais baudžiauninkais.

Lietuvoj baudžiava tapo panaikinta 1861 metais. Tais metais Rusijos caras Aleksandras II paskelbė manifestą, kuriuo tapo paliuosuoti Lietuvos baudžiauninkai ir paliktos jiems jų gyvenamos žemės.

75 metai palyginti dar ne taip senas laikas, bet Lietuva sparčiai pažengę progreso srityje; ji vyjosi jau toli nužengusias kitas tautas ir kūrė savo tautos gerybes.

Truputį daugiau kaip už dvejų metų, kaip Lietuvis tapo pripažintas žmogumi, — po baudžiatvos panaikinimo. Lietuvos valstiečių vaikai, pradėjo leisti Prūsijoje lietuvišką laikraštį „Aušra“, kiek vėliau „Varpa“ ir kitokius laikraščius.

Nors lietuviai dar neturėjo teisės savo bočių prigimta kalba spausdintis knygu, bet tas lietuvių šviesuolių nenugasdino; pirmą jie tą darbą — šviesti Lietuvos liaudį, dirbo slapta, o vėliau, atgavo ir spaudos laisvę. Lietuvos liaudis palaipsniui pradėjo nugalėti ir traukyti priespaudos pančius.

Po spaudos atgavimo, Lietuvą užliejo revoliucinė banga 1905 m., žmo-

Mūsų senoji tėvynė Lietuva nėra demokratiška šalis. Ten demokratija tapo palaidota 1926 metais gruodžio mėn perversmu tų, kurie Lietuvos visuomenėje neturėjo jokio pritarimo, ir iki šiolei dar neatgavinta.

Demokratija yra brangus daktas. Kad ją iškovoti, paaukojama daugybė aukų.

Lietuvos visuomenė irgi yra demokratiška. Už laisvą demokratišką Lietuvą lietuviai anžius kovojo ir tikstančius aukų sudėjo.

Didesnė lietuvių išievių dalis, gyvendami demokratiškuose kraštuose, kaip Amerikoj, Argentinoj, Brazilijoj ir k., trokšta, kad ir senojoj mūsų tėvynėj Lietuvoj, grįžtu demokratija, kad visų sluoksnių piliečiai būtų lygūs prieš įstatymus ir kad galėtų dalyvauti valstybės tvarkyme visi, be jokių skirtumų, kaip tai yra minėtose demokratiškuose šalyse, kur daugumoje tenka lietuviams išieviams gyventi.

Stambiausioji lietuvių išievių kolonija Siaurės Amerikoj šiais metais žada pradėti „vaju“ už demokratinę Lietuvą. Tuo reikalų amerikiečių lietuvių spaudoje rašomi straipsniai, kuriuose idėja šaukti lietuvių kongresus, kur būtų iškelti obalsis: už demokratinę Lietuvą.

Šiaurinėj Amerikoj toks lietuvių kongresas greitai laiku žada būti sušauktas. Argentinos lietuviai irgi prieš panašaus kongreso ruošiasi.

Mes gyvendami Brazilijoj ir būdami demokratiškai nusistatę, pritariame organizuotam veikimui už demokratinę Lietuvą. Tam pritaria ir kitų šalių lietuvių išievių, nes lietuvių išievių yra per dēm demokratiška. Tą pripažįsta net Lietuvos vyriausybė arba jos atstovai užsieny. Štai Lietuvos įgaliotas ministeris š. Amerikai Zafelkis viešai yra pesakęs: „Lietuviškoji išievių perdēm demokratiška ir todėl yra natūralu, kad ir savo senąją tėvynę Lietuvą įsivaizdina ne kitaip.“

Tai yra ties, ko niekas nedrįsta užgindyti. Ir todėl natūralu yra ne tik įsivaizdinti, bet ir matyti demokratišką Lietuvą.

Mes gyvendami Brazilijoj dėl įvairių priežasčių aktyviai prisidėti prie „vaju“ už demokratinę Lietuvą negalime, tai sveikiname tokiuos mūsų brolių išievių užsimojimus.

nės sukilo prieš cara ir pradėjo reikalauti lietuviškų mokyklų, lietuviškos kalbos valdžios įstaigose ir net seimo o drąsėnioji lietuvių tautos dalis — socialdemokratai pareikalavo net visiškos Lietuvos nepriklausomybės. Ir štai dar už kelių metų ir Lietuva paskelbė nepriklausoma valstybė ir nustatė Lietuvos valstybės valdymosi gaires Steigiamojo Seimopriimtoje kons titucijoje.

Pasaulio tautų istorija eina bangavimais — tai nupuolimais, tai iškilimais. Taip ir lietuvių tautos istorijoje tas bangavimas žymus. Nuo baudžiatvos panaikinimo laikų Lietuva kilo iki išsikovojo sau teisę būti nepriklausoma. Po kelių metų Lietuvių tautos istorijos lapas atsivertė juodas — Lietuvos bangavimas pradėjo kristi; kons titucija panaikinta, žmonėms laisvės atimtos, spauda vėl tapo pavergta kaip ir caro ar baudžiatvos laikais.

Aišku, tas nesitęs amžinai, nes tokios „amžinybės“ istorijoje nebuvo ir nebus. Lietuva vėl ims kilti ir žengti sparčiai pirmyn, kaip ji žengė nuo baudžiatvos laikų. Tie varžtai, kurie šiandienai laiko sukaustę Lietuvos liaudį truks, kaip truko cariniai rėžiniai ir Lietuvos liaudis, valstiečiai — ūkininkai vėl gyvens savo išsikovotomis laisvėmis ir pilnomis piliečių teisėmis.

Tiesa ir Laimė

Dėl šių žodžių nuo nebeatnamų laikų žmonija sielojasi. Stengiasi bent mažą ju spindulėlį pasigauti sau. Ypatingai labiau nuskriausti, t. v. darbo žmonės, trokšta tiesos ir bent kiek šviesesnių dienų savo gyvenimui — laimės. Kiekviena jautresnė širdis, kiekvienas giedresnis protas, dėl šių, tik dėl šių dviejų žodžių nuo amžių neįsioja savo širdy skausmą ir laužo, suka galvą.

Gal šioji diena ir neatrodytų mums tokia juoda, kad visi žmonių luomai vienodai gyventų, turėtų vienodas gyvenimo sąlygas, kad ir tokias kokias šiandien, turi valstiečiai ir kiti darbo žmonės. Tada nebūtų tarp žmonių pavydo ir keršto, nebūtų tų kovų dėl tiesos ir lygybės.

Šiandien mes matom didžiausią priešingybę žmonių gyvenimo padėty. Vieniems žvilga šilka, puošnūs rūmai, geriausias maistas ir kiti geriausi dalykai ir patogumai. Kitiems, suplyję rūbai, blogiausi butai, blogo maisto stoka.

Dėl tos nelygybės ir eina ta amžina kova vienu prieš kitus. Tas tik ir gimdo tą didį žmonių trynimąsi, karus, revoliucijas, krizius ir kitas didžias žmonių nelaimes.

Jau senovėje giedresni protai kūrė laimę žmonėms, darydami įvairius patobūlimus ir išradimus. Suko galvas protautojai prie Nylo, Eufrato, Tigro, kad ką nors gerą padarytų žmonių laimei. Bet tuo tarpų tykojo ir laimės vagys, kurie tuos išradimus pavogdavo sau. Ir tuo dar labiau spausdavo ir išnaudodavo atstumtuosius.

Atsiranda tiesos ieškotojų, kurie senojoj Kinijoje, Graikijoje, Romoje skleidžia savo mintis, užtaria skriaudžiamuosius. Aiškina, kad visi žmonės yra lygūs, kad ir vergas turi jausmus, širdį ir protą, kad ir vergas nori būti žmogum, kad liaudis irgi nori laisviau kvėpuoti, nori geresniu gyvenimo sąlygų.

Vėliau eina — gimsta išradimas po išradimo, kyla technika, plečiasi ir tobulėja mokslas, prašvinta naujieji

amžiai su savo nuostabia kultūra, plinta civilizacija, kuriasi naujos valstybės santvarkos, gūsta nauji įstatymai, naujas teisės supratimas, nauji papročiai...

Ir rodos, žmonija turėtų tik džiaugtis, pasikusi tokį aukštą savo pakėlimo laipsnį, turėtų džiaugtis savo pasiektais laimėjimais ir naudotis jais, bet — deja, to dar nėra. Dar žmonės kankina tos pačios nelaimės jų pačių pagimdytos. Juk šiandien tiek pakilusi technika, tiek sukrauta yra gėrybių, kad tik naudokis jomis ir džiaukis! Jų visiems pakaktų. Bet žmonės, nenorėdami pripažinti tiesos, kvailai drebėdami dėl savo poniškos padėties, išnaudoja medžiagiškai silpnesnius ir tuo pavagia iš jų laimę.

Tiesa ir lygybė! Kokios jos yra artimos mūs širdžiai, ypač tiems, kurie dėl jos turėjo daug nukentėti. Tai nelyginant žiburiai ant ankšto stautas kalno šviečia aiškia šviesa, bet prie jų prieiti labai sunku. Minia gi, siekianti tų žiburių, stovi pakalnėje ir aimanuoja, verkia... Drąsesnieji iš to minios atsiskiria ir lipa kalnan parnešti tų žiburių miniai.

Ir tuos, kurie pasiryžta tikrąją tiesą rodyti — aiškinti, pradeda persekioti tie patys žmonės tik gal vieną ar keliom pakopom ankščiau atsistoję ant netiesos kopėčių.

Bet žmonija nenusimena. Ji nenustoja vilties pasiekti kada nors tikrąją tiesą ir laimę šiam pasauly, ir ir ji neklysta, nes kiekviena diena žingsnis po žingsnio artina mus prie geresnio, žmoniškesnio gyvenimo. O visų žmonių geresnis gyvenimas ir bus tas teisingumas ir laimė, kurio jau taip senai žmonija siekia, dėl kurio aukojasi.

Ir mes, valstiečiai, stenkimės prisidėti prie to geresnio rytojaus kūrimo. Mes jį kursime patys šviesdamies, tobulėdami, organizuodamiesi, vienydamies. Tik kada visi žmonės apsisūvis ir susipras, tada tik gali užtekėti laimės saulutė

— L. Ū.

Pirmas Lietuvos laivas lietuvio vadovaujamas

Sausio 29 diena lietuvių tautos gyvenime paliks istorinių žymių. Mat, tą dieną į Lietuviškąjį Klaipėdos uostą įplaukė pirmasis su Lietuvos vėliava lietuvio kapitono vadovaujamas laivas. Juo yra padėtas visai rimtas pagrindas Lietuvos prekybiniam laivynui vystytis. Po ilgų sviravimų, nepasisekimų ir nusivylimų, štai, pagaliau lietuviškame Klaipėdos uoste pasirodė pirmasis lietuviškas laivas vardu „Maistas“ su Lietuvos vėliava. Rodos, tai yra menkas įvykis, tačiau juo vis dėl to prasideda naujas Lietuvos prekybinio susisiekiimo lakotarpis.

Šis jau su Lietuvos vėliava plaukiojantis laivas „Maistas“ yra nupirktas iš vienos anglų — vokiečių prekybos bendrovės. Hamburgo uoste jis buvo nuodugnai pežiūrėtas ir kur reikiant atnaujintas. Tada jį perėmė specialiai į Hamburgą pasiųstas lietuvis kapitonas Bronius Krištopaitis. Sausio 27 d. šį naujįjį

Klaipėdos uostą sveičia iš Hamburgo palydėjo Lietuvos konsulas Ašmys, Čekoslovakijos konsulas ir Lietuvos draugų būrelis. Vos tik „Maistas“ atplaukė į Klaipėdos uostą tuojau sudaryta 14 žmonių lietuviška įgula ir laivas su prekėmis išplaukė į Antverpeną.

„Maistas“ yra pastytas 1915 metais, labai gerai išlaikytas ir visai tinkamas prekybiniui. Laivo ilgis — 175 pėdos, plotis — 30 pėdų, grimzlės gylis — 122 pėdos, greitis 8 — 9 jurų mylios ir pakeliamasis svoris yra 641 reg. tonų.

Laivo kapitonas Bronius Krištopaitis yra baigęs Suomijos plaukiojės lavuose. Pirmuoju „Maisto“ karininku yra paskirtas Suomijoje baigęs plaukiojimo mokslus Daugėla, o antur — ju karininku paskirtas baigęs Latvijos plaukiojimo mokyklą Simkus.

Triju mėnesių Kursai vyrams ir moterims

KOSMETIKOS, MASAZO IR LIGONIŲ SLAUGYMO

Duodame pamokas: veido ir bendro masažo, kosmetikos, ligonių slaugymo, manikiuro, pedikiuro, plaukų kirpimo ir šukavimo meno, švedų ir japonų gimnastikos ir tt.

Užbaigus kursus išduodame diplomą, su kuriuo galima gauti gerai apmokamą tarnybą. Destymas: rusų, lietuvių, lenkų, vokiečių ir portugalų kalbomis. Kursai vakarais kasdienę be pirmadienių nuo 6-8 val. sekmadieniais nuo 9-12 val. Kainos pigios. Informacijos ir užsirašymai Dr. J. Chomsky, rua dos Andrées, n. 60

Padidės eksportas lašinių kiaulių

Paskutinių laikų susitarta su Sovietų Rusija dėl lašinių kiaulių eksporto.

Reikia tikėtis, kad žymiai sumažėjęs lašinių kiaulių eksportas iš Lietuvos vėl galės pagyvėti. Kainos už lašines kiaules mokamos tos pačios, v. už gvy. sv. centnerį I rūš. 35 lt už II rūš. 30 lt.

Lietuvos Naujienos

Skolingas galės būti laikomas kalėjime, kol neišsimokės skolų.

Kai nusigyvenęs skolininkas nesumoka savo skolų, tai jo kreditoriai jį gali savo lėšomis pasodinti kalėjimui, kol jis neapmokės savo skolas, arba teismas pripažins, kad skolininkas tikrai neturi lėšų mokėti savo skolas. Dažnai pasitaikydavo, kad neišsimokęs skolininkas kai kuriems kreditoriams atlygindavo ir tie atsiskaidydami nuo savo pretenzijų prie subankrutavusiojo jį iš kalėjimo paleisdavo nors jis su kitais kreditoriais neatsiskaitė.

Šiomis dienomis Vyriausiasis tribunolas išaiškino, kad nors skolininkas ir bus atsiskaitęs su dauguma savo kreditorių geruoju, bet vistiek, kol yra kreditorių su kuriais neatsilyginta, gali būti ir toliau laikomas kalėjime. Tokiu būdu „bankročiukai“ kol neatsiskaitysią su visais kreditoriais, syki pasodint kalėjimui turės būti, ligi nuplaus visas savo nuodėmes.

Lietuvoje 3.000 komunistų

United telegrafo agentūra praneša iš Kauno, kad Lietuvai susitartinus su Sovietais, Lietuvoje prasidėjo komunistinė propaganda. Esą Lietuvoje — valstiečių ir fabriku darbininkų tarpe — yra 3,000 komunistų. Du komunistus ūkininkus, už komunistinės propagandos skleidimą Utėnos apskrityje, teismas nubaudė po 8 metus sunkių darbų kalėjimo.

Sunkiai sužalojo darbininką

Juozas Valaškevičius dirbo prie plento tiesimo darbų ir vasario mėn. 8 dieną ejo atsiimti uždarbio. Pakeičiui Valaškevičių užpuolė du piktadariai ir peiliais padarė galvoje kelias žaizdas. Sužalotas darbininkas buvo rastas gatvėje kraujuose paplūdęs ir nuvežtas į Kauno miesto ligoninę. Valaškevičius yra kilęs iš Lapių valsčiaus Salių kaimo, Piktadariai policijos organų aiškinami.

Bedarbių reikalai Klaipėdoje

Tuo tarpų Klaipėdos darbų įstaigoje yra užsiregistravę 2170 bedarbių, kurių tarpe 1844 vyrai ir 326 moterys. Bedarbių skaičius truputį sumažėjo. Tai atsitiko dėl to, kad rusai pradėjo tiesti Klaipėdos lentpiūvėms žymiai daugiau medžiagos. Vis dėlto lentpiūvės peinu tempu dar nedirba.

Iš minėto skaičiaus užsiregistravusių bedarbių 1400 gauna pašalpas. Pašalpos mokamos vedusiems — kas savaistė po 10.— 13 litų ir po 4 litus už kiekvieną vaiką. Pašalpos vadinamos žiemos pašalpomis ir pradėtos mokėti pereinę metų pabaigoje.

Bedarbiai, kurie gauna pašalpas turi būti per metus dirbę maždaug 5 mėnesius. Vadinasi, žmogus gali darbu apsirūpinti tik penkiems mėnesiams, o paskui gyventi iš pašalpų.

Bedarbių reikalų gramozdiškas tvarkymas Klaipėdos gyventojų tarpe kelia nepasitenkinimo. Tačiau nei direktorija, nei miesto valdyba į tai nekreipia dėmesio.

Kiek pernai išleista medicinos gydytojų

KAUNAS.— 1935 m. Lietuvos universiteto medicinos fakultetą baigė ir gavo gydytojų diplomus 55 žmonės. Iš to skaičiaus odontologų 32 (31 moteris) ir chemikų vaistininkų 16 žmonių.

Nuo pradžios (1925 m. buvo I-moji medicinos fakultetą baigė 615 žmonių.

1934 m. medicinos fakultetą baigė 72 žmonės, iš jų 31 odontologas ir 19 chemikų vaistininkų.

Trečias laivas su Lietuvos vėliava

— Klaipėdos spauda rašo, kad šiomis dienomis pradėjo plaukioti su Lietuvos vėliava ir trečias „Maisto“ b-vės „Barfasto“ vardo laivas, kuris iki šiol plaukiojo su norvegų vėliava. Ir laivo įgula jau lietuviška. Šiuo metu „Barfrost“ su mėsa išplaukė į Belgiją. Vadinasi, visi trys „Maisto“ b-vės laivai jau plaukioja su lietuviškais vėliavomis.

P. Zubovas vėl lankėsi Varšuvoje

KAUNAS.— Kaip žinoma, dabar Vienoje vyksta Pan Europos konferencija. Iš Lietuvos į tą konferenciją išvyko P. Zubovas, kuris anuomet kalbėjęs su margalu Pilsudskiu Lietuvos Lenkijos santykių klausimais Kaune osamomis žiniomis P. Zubovas vykdamas į vieną buvęs Varšuvoje ir matėjęs su Lenkijos min. pirm. Koscialkovskiu ir žemės ūkio min. Poniatovskiu P. Zubovas su jais jau nuo senai esą geri pažįstami.

Nubaudė už isaikvojamą

KAUNAS.— Kariuomenės teismas viešame posėdyje sprendė Igno Apyrubio bylą, kaltinamo išaikvojamu, ir dokumentų suklastavojimu. Kariuomenės teismas Apyrubį pripažino kaltu ir nubaudė 4 met. sunk. darbų kalėjimo, be to, nutarė iš jo atimti laipsnį ir išmesti iš kariuomenės.

Uždrausta įvežti dvi naciškos filmos

KAUNAS.— Kino filmų cenzura šių metų sausio 15 d. uždraudė įvežti iš užsienio į Lietuvą filmą, vaizduojančią Vokietijos pajurio žemių dalį — „Per Maršlandą į Frinzenlandą“, o vasario 8 d. uždraudė įvežti filmą „Senasis ir jaunasis karalius“ (iš Prūsijos karaliaus Fridricho Wilhelmo gyvenimo).

Ir kunigai turi mokėti alimentus

ŠIAULIAI.— Sausio 29 dieną Šiaulių Apygardos teismas sprendė šaltinių parapijos kunigo Jono Pranio bylą su buvusiu klebonijos tarnaito Gudzinskaite dėl alimentų. Teismas priteisė iš kunigo Pranio Gudzinskaitės kudičio išlaikymui po 30 litų kas mėnesį iki jam su kaks 17 metų.

Darbininkų miestas bus už geležinių vartų

Kauno miesto savivaldybė už geležinių vartų, prie Ukmergės plento, iš žemės reformos fondo nupirko 106 ha žemės. Pirkimo pardavimo aktai jau sudaryta. Tame sklype savivaldybė nori įsteigti darbininkų koloniją: žemę išdalinti sklypeliais, namelius statyti miškuose ir pastatytus parvežti namokai ir žemės sklypai darbininkams būtų duodami išsimokėjimui per keliatą arba keliolika metų. Tai būtų kovojama ir su butų kriziu, nes darbininkui žmogui Kaune būtų patogi vis dar brangu.

Hitlerio taika Lietuvai

Po paskutinių įvykių Rheino krašte ir Hitlerio pasiūlymo kaimynams sudaryti nepuolimo sutartis, tarp kurių ir Lietuvai, Chicagos Naujienos daro tokius išvedžiojimus apie Hitlerio pasiūlytą taiką Lietuvai:

Kaip griaustinis giedriame danguje, perbėgo pasaulio politinį mechanizmą žinia, jog Hitleris nutarė sulaužyti Locarno sutarties nuostatus ir siūsti į demilitarizuotą Rheino kraštą kariuomenės kadrus tuomi pačiu laiku siūlydamas visoms Europos valstyboms, neišskiriant ir Lietuvos, taikos užtikrinimui nepuolimo sutartis.

Įdomesnė mum Hitlerio kalbos dalis, kurioje jis viešai pareiškia noro sudaryti su visais kaimynais 25 metų nepuolimo sutartis. Hitleris savo kalboje pripažino faktinę Lenkijos teisę priėjimo prie jūros. Jis taip pat pripažino faktinę Lietuvos Nepriklausomybės teisę, siūlydamas Lietuvai sudaryti taip pat nepuolimo sutartį su rezervu, jei Lietuva laikysis Klaipėdos krašto Konvencijos nuostatų.

Klaipėdos kraštas, kuris tvarkomas autonominiiais nuostatais ir yra integrali nedalinama Lietuvos suvereninės valstijos dalis, tapo paskirtas Lietuvai einant Versalės sutarties nuostatais. Hitleris apsiima palaikyti su Lietuva taiką su sąlyga, kad jam bus leista kontroliuoti Lietuvos dalį Klaipėdos kraštą. Kitais žodžiais, jis peršasi prižiūrėti Lietuvos vidaus santvarką ir rezervuoja sau teisę nustatyti, kad Lietuva „sulaužė“ konvencijos nuostatus.

Taip lygiai išeitu, jei Lietuva pasiūlytą Hitleriui sudaryti nepuolimo sutartį su sąlyga kad Lietuva rezervuoja sau teisę kontroliuoti lietuvišką Rytprūsijų kultūrinį gyvenimą, kur Hitlerio vyriausybė uždarinėja lietuviškas mokyklas, persekioja savo piliečius lietuvių kilmės, naikina be pasigailėjimo Lietuvos istorijos požymius. Klausimas, ar toksai iš Lietuvos pusės taikos pasiūlymas patiktų Hitleriui? Greičiausia, kad ne, nes jis tame įžiūrėtų ne tik prasižengimą tarpvalstybinio mandagumo dėsniam, bet greičiausia padarytų išvadą, kad Lietuva kėsina į Rytprūsius.

Tad ar galima Hitlerio pasiūlytą taiką vadinti nuosirdžia? Juk mes dar neužmiršome baurią propagandą, šmeižtus ir tėrorą, kurį mūsų vakarų kaimynai vartojo Klaipėdos krašto gyventojams demoralizuoti. Dabar, kada pasiryžo užkabinti galingesnį kaimyną, jis siūlo Lietuvai alyvos šakelę, bet taip pat su rezervomis: būkite mūsų paklusnūs tarnai, leiskite mums vartoti vokiečių darbą Klaipėdos krašte, steigti ir palaikyti slapčius, nukreiptus prieš valstybę suverenitetai ralius ir už tai mes jus pasižadame nelvesti. O jei Vokietijos valstybiniai interesai reikalaus, tai mes surasime prielaidas įrodyti, kad jūs nepildote Klaipėdos konvencijos nuostatų.

Todėl atrodo, kad ir šis Hitlerio politinis manevras yra itin panašus į vilką avies kailyje pasislėpusį.

Lietuvių seimynų irimas

Mum atrodo, kad tik pas mus Brazilijoje smarkiai pakrikęs yra lietuvių seimyninių gyvenimas. Bet pasirodo kad toks lietuvių seimynų irimas eina ir Argentinos lietuvių tarpe.

«Argentinos Lietuvių Balsa» rašytamas apie «Argentinos lietuvių seimynų irimo priežastis», nurodo jas, kurios yra beveik tos pačios kaip ir pas mus Brazilijoje. Laikraštis rašo:

Nėra to mėnesio, savaitės nei dienos kad nesigirdėtų naujų persiskirimų, padėgimo žmonos nuo vyro, arba šiaip kokių nesupratimų. Šie įvykiai kaip kokia epidemija, kas kart vis labiau plinta Argentinos lietuvių seimynose.

Didžiausia šių nenormalumų priežastis yra liūtos, nedarbas, vieno ar kito nesuvaldymas azartiniuose lošimuose girtybėje, bei tam panašūs dalykai bei įvykiai didina seimų suirutę.

Bet ligoniai būna dvejoji. Vieni verti pasigailėjimo ir užuojautos, nors dažnai nėra kas juos prižiūri, o kiti «ligoniai» serga kišenių tuštinimo ligomis. Jau matėme daug atsitikimų kur žmona serga, serga o paskui šmakst ir pasprunka nuo vyro su visais kaibagčiais. Pabėgėlis galvoja sau, kad čangoje eis geriau kinelis lošti...

Daugelis vyrų baisiai nusižengia prieš savo žmoną ir vaikučius girtuokliaujant, per naktis lošiant kortomis, ar šiaip betiksliai vaikiojanties ir tuščiai plepant. Žmonos namie vienos, nežinodamos, kur randaš jų «balandėlis», verkšlens, sielojasi. Paprastai finalas būna liūdnas: Negalėdama geruoju paveikt savo vyrą žmona pakelia skandalą. Rezultate — barniai, nuštytinės, policija, persiskyrimai ir kitokios tragedijos.

Daug nesusipratimų kyla seimose dėl «kinelių» ir lotarejų lošimo. Vienas nuo kito suka pinigų ir lošia. Nesuvaldant biudžetui vienas kitą ima kontroliuoti, nepasitikėti: po kišenių, pagalvės ir čiuzinių bilietėlių ieškoti. Paaikšėja, paskui velniava...

Daugiausia tragedijų įvyksta per girtuokliavimą. Kelios šeimos rengia ilinksminimą, bet užsipylę alkoholiu

užmiršta visas padarumo ribas ir linksmybė virsta ašaromis. Apie apšvietos reikalą tada nei nekalkbėk. Vyno, alaus ir kanės skystine išstirpa protas ir inteligentiškumas. O pasekmės, ašku, — suirutė. Dėl to ne vien šeimos pajra, bet dar liūdnosnių «pavyzdžių» susilaukia mūsų čia gyvenantieji jaunoji karta. Pasakykite, gerbiamieji, kaip po to, akyvaizdoje viso to, vaikai gali gerbti savo tėvelius, savo kalbą ir tautą? O dar yra ir tokių tipų, kad į pienuota vaiko burnelę pila alkoholį!

Alkoholis ne vieną vyrą nuveda pas prostitutę, sugriauna seimyną.

Šiurpas ima pagalvojus apie pakrikusių ir tebekrinkančių seimų ateitį. Tos šeimos kurybinės vertės neturi, — viskas sugriauta iš pamatų. Nereikia nei aiškinti, kad pakrikusios šeimos vaikai yra be tinkamos priežiūros be auklėjimo. Ką jie užaugę pasakys apie savo tėvus? Ar invalidais pagimdyti jie galės savo tėvus gerbti ir būt naudingais visuomenėje?

Neužtenka pildyti gamtos įstatymus — veisti, — bet reikia žiūrėti, kad jaunoji karta būtų sveika ir išauklėta, mokslinta. Daugelis Argentinos lietuvių seimynų tatau pilnai suprantą ir užsitarnauja garbingų tėvų bei motinų vardą, bet, dėja, kaip visiems žinoma, yra dar ir tokių seimų kurių dėmėsiui šie žodžiai rašomi.

Dr. Jonas Chomskis

Medicinos Gydytojas, būvęs privat-docentas Charkovo Universiteto, Maskvos prof. Mečinskovo ir Berlyno prof. Buma Asistentas.
Veneriniu Moteru ir viduriniu Ligu specialistas

Gonoreja-Sifilis

Naujas gydymo metodas Gonoreja (aštrusis ir chroniškas) kaip vyrams taip ir moterims. O taip pat ir Sifilis visose stadijose gydomas pagal naujus būdus (pioreksija).

Ligonius priima:
moterims: Trečiadieniais ir Penktadieniais (6-8 v. vak.)

vyrams: Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Sestadieniais (6-8 vakaro)

Sekmadieniais-vyrams: 9 10 ryto, moterims: (11-12 ryto)

Rua dos Andrades, 60 (senas 6)

VASARIO 16-TO ŠAKIUOSE

Šių metų vasario 16 dieną valdžios buvo rengiamos šakiuose «tautiškos» iškilmės. Šakių apskrities ukininkai iššaukė per krivules į Šakius ukininkus iš įvairių valsčių. Susivinko tukstantinė minia. Vietos administracija pabugo ir nutarė jokių iškilmų nedaryti. Į Šakius, apart vietinės viešosios policijos, buvo iššaukta keliosdešimts pasienio ginkluotų policininkų. Tą pat dieną, butent vasario 16 d., autobusu iš Vilkaviškio kalėjimo grįžo keli ukininkai atsėdėję bausmę už Kuprišauskio paleidimą. Minia entuziastiškai juos sutiko, iškėlė ant rankų ir pradėjo šaukti: «Šalin krivinoji

Smetonos ir Tubelio valdžia! Šalin šnipai, išlavikai valdžios pakalikai! Tegyvuoja žmonių rinktas seimas!»

Tada keliosdešimts ginkluotų pasienio policininkų puolė minia, liepė tuojau išsiskirstyti, nes kitaip šausia. Bet minia nesiskirstė. Buvęs jau ir įsakymas duotas šauti, bet nešovė. Kuomet minia vis labiau šaukė tuos pat obalsius ir nenorėjo skirstytis, tuomet policija puolė žmones daužyti šautuvų buožėmis. Daužė kurį pakliuvo. Yra daug sužeistų ir areštuotų. Areštai tęsiasi. Žmonės begalo suerzinti.

Gyvųjų kapai Klaipėdoje

Tai nėra kokia Atlanto vandenynė sala, kuri aprašoma fantastinguose romanuose su visokiomis baisiomis vaidentuvėmis; numirėliais, išrengtais, bet vietelė ne toli Klaipėdos, su keliais hektarais žemės, tvora, vartais, mišku, namais.

Beveik niekas tvora aptverton vieton neužėina. Jeigu ištinka nelaimė patėkti gyvų numirėlių teritorijon, tai iš jos jau niekad nebeišėina, daugiau niekas nebemato laisvės, žmonių, judėjimo, džiaugsmo.

Tai kapai sergančių raupsais, kur žmogus palaidojamas gyvas. Lietuvoje gal nieks nėra matęs ta liga sergančių žmonių. Europoj taipgi retai pasitaiko. Tokius kapus Klaipėdoje įrengė vokiečiai, daug metų prieš didįjį karą. Ligoniai, sergą raupsais (lepra), Klaipėdon buvo gabenami iš tolimiausių pasaulio vietų.

Lepra baisi liga. Didžiausi medicinos mokslo specialistai nežino, kaip sergančius gydyti ir iš kur liga plečiasi. Baisus vaizdas pamačius lepra. Organizmą čia žezdos, nuo kaulų mėsa krinta gabalais, atsiveria pūliavimo šaltiniai, atsitinka, kad nustojama regėjimo ir bet kokio jausmo. Rodos, kartais žmogus pradeda gyti, bet po kiek laiko vėl pirmą kartą padėti kartojasi ir nelaimingajam prieglauda lieka - kapai.

Tad tokia įstaiga, teisingiau, gyvų numirėlių kapai, ir dabar veikia ne toli Klaipėdos. Ligonų yra vos ke-

liolika ir tie palikti nuo karo laikų. Diena iš dienos trumpėja jų gyvenimo siūlas. Šią įstaigą prižiūri ir tvarko gydytojas ir didžiausiu pasišventimu atsidavusios gailėstingosios seserys. Jos vargsta, trisusiasi, kasdieną turėdamos nelaimę tapti tokiais pat pavandiais ligoniais.

Joms tenka paguosti ligonius, nuraminti, patarnauti. Dešimties metų uždaryti vienumoje ligoniai yra lyg pamišėliai. Jų nervai išseka, dėl menkiausių dalykų slaugančiom yra pavojus netektį gyvybės.

Ligoniai gyvena skirtuose kambariuose. Moterys nuo vyrų skiriam. Ligonų tarpe yra įvairios profesijos žmonių, net su aukštoju mokslu. Jų laimė matyti platų pasaulį, džiaugtis gyvenimu, senai pasibaigė. Nors ne daug gyvųjų kapuose tų pilkų dar krutančių šešėlių, bet jiems laiko pavairinimui yra įrengta biblioteka, radio, laikraščiai.

Sunku patekti į šią gyyų numirėlių karalystę. Į atsilankiusį, ligoniai žiūri kaip iš kitos planetos atskridusi žmogų. Tada jų akyse pastebima grumojantis kerštas, pavydas tuo užklydusio žmogaus laisvę ir džiaugsmu. Jeigu kas per keletą metų sykį patraukia prie vartų skambutį, ligoniai pradžiunga manydami, jog sulaukė likimo draugo, kuriam, kaip ir jiems, gražus gyvenimas, besišypsą veidai, viltys, turi palikti už laisvę skiriančių vartų.

Lk. Žd.

JAUNIAUSIA NUOTAKA LIETUVOJE

Rytuose, ypač Indijoje, moterys išteka visai jaunos, dar vaikai. Ten nėra retenybė, kad dešimties metų butų jau našlė. Europoje į tai kitaip žiurima. Čia yra įstatymai, kuris sa-

Yra seimų, kad ekonomijos sumetimais gyvena po keles viename kambarėje bet alkoholiui meta tiek, kad per kelis metus namelį galėtų įsirengti. Vienok laikraštis nei knyga ten nepageidaujamas svečias. Visą suėda alkoholio nuodai!

ko, kad moteris gali ištėkėti nė jau nesné 16 metų amžiaus. Šitie įstatymai veikia ir Lietuvoje. Bet neseniai Lietuvoje buvo atsitikimas, kad gavo teisę ištėkėti mergaitė, turėdama vos 13 metų.

Tas atsitiko Zemaitijoje. Vienas vyriškis susipažino su 13 metų mergaitė. Pažintis virto gana artimais santykiais. Mergaitė tapo nėščia. Vyris kis sutiko ją vesti, bet įstatymas neleido. Visą šį reikalą teko spręsti teismo įstaigoms. Buvo nuspręsta padaryti išimtį ir leisti tai mergaitėi ištėkėti.

Lietuvoje šis atsitikimas yra pirmas. Bet ir Europoje panašūs įvykiai retai pasitaiko. Paskutinysis toks atsitikimas buvo Prancūzijoje prieš keliolika metų. Ten 13 metų nuotaka irgi gavo leidimą ištėkėti. Sa vo laiku prancūzų spauda apie šias vedybas rašė, kaip apie labai didelį įvykį.

«Braziltur» šamadų skyrius

Šitoji žinoma laivakorčių agentūra atidarė naują skyrių šamadoms, pasportams ir tt. ir patarnaus visuomenei rimtai, skubiai ir tikrai nes turi savo kompetentiškus bendradarbius. Žiūrekite šiama laikraštyje skelbimą.

KAS NEŽINO, TAM INDOMU

Lietuvių kalba, raktas į mokslą

Emanuelis Kantas labai brangi- no lietuvių kalba. Jis rašė: Lietuvių kalba žiūri į istoriją ir pirštu rodo į filosofiją.

Stuliuojančiam kalbas, istoriją, graikų mitologiją, lietuvių kalba yra raktas į tas studijas. Dar toli prieš pasaulinį karą daugelyje Europos ir Amerikos universitetų jau buvo dėstoma lietuvių kalba. Michigano valstijos (Amerikoje), Oliveto kolegijos profesorius kartą neseniai ten atsiradusiam lietuviui studentui pasakė: "Jau 30 metų šioje kolegijoje dėstau lietuvių kalbą, o tik šiandien tepama- čiau gyvą tos tautos žmogų; kokį man laimė!" Profesorius ištaręs tuos žodžius, apkabino studentą lietuvių.

Profesorius Dwight lietuvių kalbą vadina originalu, o kitos Europos tautų kalbos yra tik kopijos lietuvių kalbos.

Amerikos lietuvių visuomenininkas J. Hertmanavičius sako: „Filolo- gai randa, kad lietuvių kalba yra seniausia iš visų gyvųjų kalbų. Spėja- ma, kad ji yra senesnė už sanskritų, lotynų ir graikų kalbas, su kuriomis ji turi daug panašumo. Tuli mokslininkai įrodinėja, kad iš lietuvių kal- bos išsivystė visos dabartinės Euro- pos kalbos, kurias Benjamin W. Dwi- ght vadina „copy derivatives“ lietuvių kalbos.

Mokslininkai gėrėsi lietuvių kalba ir skaito ją išaiškintoja visų kitų kal- bų. Jie stėbis, kaip lietuvių ją išlaikė per nesuskaitomus tūkstančius metų. Toks tai didelis mokiškos vertės tur-

tas mūsų nuosavybė. Bet ar mes ji branginame?

Jūros uostas žemyno viduryje

Sovietai sumanė Maskvą padaryti jūros uostu. Tokio dalyko pasaulio istorijai dar nebuvo. Mat, tokiu budu, kontinento viduryje, Maskvoje, galės pasirodyti garlaiviai iš Kaspijos, Juodųjų Batijs ir šiaurės jurų. Tam reikalui Sovietai stato Maskvos-Volgos kanalą. Darbai vyksta jau dvieji metai. Kanalas jungs Volga su Maskvos upe ir turės 128 kilm. ilgio. Kanalo gilumas turės 5,5 metr., pločio 30 metr. Prie kanalo bus pastatytos as- tuonios hidroelektros stotys 67.000 kv. galingumo. Be minėtų tikslų kanalas dar tiek geriamo vandens iš Volgos Maskvai. Kanalas bus baigtas 1937 metais.

Suezo kanalas jungiantis Vidur- žemio jura su Raudonąja jura buvo statomas 10 metų. Panamos kanalas, jungiantis Atlanto ir Ramųjį vandenynus, buvo statomas su pertraukomis nuo 1881 iki 1914 m.

Amfibiškas automobilis

Vienas vokiečių inžinierius išra- do labai idomų automobilį. Tas au- tomobilis skiriasi nuo paprasto tuo, kad juo bus galima važiuoti iki 90 mylių į valandą sauszemių ir 50 my- lių greitumu vandeniu. Jis paveža 4 keleivius.

Siomis dienomis padaryti bandy- mai Muggel ežere prie Berlyno davė labai teigiamų rezultatų ir automobi- lius pripažintas tinkamu karo rei- kalams.

Kaip Smetona su kunigais rinko Lietuvos karalių

Buvo 1918 metai, ketvirtis karo metai. Nors ir prieš pat žlugimą, vo- kiečiai jautėsi galingi. Lietuva nors jau buvo Vokietijos pripažinta savar- nake valstybe, dar kentė sunkiausių vokiečių okupacijos našta.

Priimtinausia valdymo forma Lietuvai buvo respublika, bet tuo me- tu Lietuvos Tarybos politikai nedrįso šio reikalavimo statyti, bijodami er- zinti vokiečius. Berne įvykusi lietu- vių dešiniųjų grupių konferencija po ilgų ginčų nutarė, kad Lietuva turi būti konstitucinė monarchija. Su tuo sutiko ir Lietuvos Taryba. Reikėjo ieškoti karaliaus. Po ilgų galvojimų sustojo prie Vitenbergo karaliaus gi- minaičio hercogo Vilhelmo von Uracho. Taryba pradėjo rinkti žinias apie busimojo Lietuvos karaliaus asmenį. Tą uždavinį atlikti Taryba pavedė kun. Purickiui. Jis nuvyko į Uracho rezidenciją Freiburgą ir informavosi pasi- kalbėjimuose su vietos žmonėmis, Uracho dvariskiais ir pačiu Urachu. Būsimas karalius Urachas buvo uolus katalikas. Uracho šeimyna nemaža-vienuolika sūnų ir dukterų. Karaliūm bū- ti Urachas sutiko. Su tomis žiniomis kun. Purickis sugrįžo Vilniun ir tuo- jau buvo padarytas skubus posėdis, kur ir nutarė Urachą kviesti. Purickiui ir M. Yčui (Yčui dabar keliama byla už didelės vagystės ir žmonių apgau- dinėjimą. — Red.) pavesta parašyti Lietuvos karalystės konstitucija.

Sulig išdirbta konstitucija, Lietu- va yra konstitucinė monarchia su ka- raliūm Urachu, priimančiu Mindaugą II vardą; po jo mirties sostas tenka vyriausiam sūniui; įstatymus leidžia parlamentas, susitaręs su karaliūm; parlamentas susideda iš dvejų rūmų — aukštųjų ir žemųjų; vykdomoji val- dzia susidaro iš karaliaus paskirtų ministrų; karaliaus rūmų, ministrų aukštųjų valdininkų kalba lietuviška;

karalius su visa šeimyna turi gyven- ti Lietuvoje ir be parlamento sutiki- mo gali praleisti užsieny tik du mė- nesius per metus; be parlamento su- tikimo Lietuvos karalius negali būti renkamas kitos valstybės karaliūm (mat bijota, kad Uracho ir lenkai neiš- sirinktų karaliūm); karaliaus dvariskiai turi būti lietuviai, tik pirmais metais ne daugiau trečdalis gali būti svetim- šaliai; karaliaus vaikai turi eiti mo- kslus Lietuvoje ir čia baigę, gali tęsti užsieny.

Tą konstituciją reikėjo nusiųsti Urachui priimti pasirašyti. Konstitu- ciją nuvežti buvo pavesta Chodakau- kaitėi (dabar Tubelienei, Smetonos švogerkai).

Liepos 4 d. įvyko galutini kara- liaus rinkimai. Tarybos narių tarpe

Zemės ūkio reikalai

Jei mes patys nesirūpinsime, tai apie mus niekas nepamiršins

Tie žmonės, kurie ėmėsi iniciaty- vos taip svarbaus mūsų kolonijai dar- bo — sukurti tvirtą žemės ūkio orga- nizaciją ir steigti Brazilijos lietuviams žemės ūkio koloniją, — tai tikrai ver- ti pagirimo. Tas darbas turi didelės reikšmės tautiniu ir ekonominiu at- vilgiu ir dėl to jis turi būti remiamas kiekvieno lietuvių ir turi būti užgir- tas net tu, kurie daug kalba apie lie- tuvių kolonizaciją, o nieko neveikia, kaip tai Draugija Užsienio Lietuviams Remti.

Kaip svarbu yra turėti savo ko- loniją nereikia daug ir aiškinti. Pasi- žiūrėkime tik į kitas tautas, kaip jos pirmoje eilėje stengiasi įsigyti šokių ar tokiu keliu kolonizacijos reikalams žemės plotą ir ten kurtis. Pažvelkime į vokiečius, lenkus, italus, japonus, kurie nė minutėlės nesnaudžia čia atvykę, bet kuo greičiausiai rūpinasi įsigyti savas kolonijas ir suburti vie- non vieton didesni skaičių savo tau- tiečių. Pas juos ir nutautėjimas ne toks žymus, kaip pas lietuvius, jie ir ekonominiai daug tvirtiau stovi, negu lietuviai.

Taigi jeigu jau kitų tautų žmonės taip rūpinasi kolonizacijos reikalais, tai ir mums tas turi rūpėti ir siekti to, prie ko visi emigrantai eina.

Išskėlus žemės ūkio kolonizavimo mintį, pritarė tam visi be jokio skirtu- mo lietuviai. Tik vieni lietuviški namai pasipriešino tam darbu, kurie priklauso nuo DULR. «Lietuviškų namų» vietiniai šeiminkai atskina savo nepritarimą tuo, kad, girdi, mums nėra ko čia rūpintis tokiais dideliais darbais, kad kolonizacijos reikalais, girdi, rūpinis Lietuva ir esą net tuo reikalu net «pasauliniame kongrese» buvo kalbėta.

Labai gerai būtų, jei kitas kas

už mus pasirūpintų ir įvykdytų tokius didelius darbus. Tik deja, apie mus niekas nenori rūpintis ir nesirūpins, bet patys mes turime savo reikalais rūpintis ir kurti savo ateitį.

Tiesa, kad tarp mūsų čia gyve- nančių Brazilijoje yra laimingų būtybių, tai «lietuviški namai» su savo įnamiais, kurie be jokio rūpesnio gyvena, gau- dami iš Lietuvos nuolatines subsidijas apmokėjimui pragyvenimo ir išgėrimo sąskaitas. Dėl to jie ir toliau tikisi, kad Lietuva pasirūpins jiems keptais karveliais.

Visa Brazilijos lietuvių kolonija pradėta darba turi vystyti iki galo. Rankų nuleisti nereikia. Kuomet mūsų norai bus pagrįsti nuoširdžiu darbu, tada ir tikslas lengviau bus pasie- kiamas.

Brazilijoje, kur randa sau vietą visokių tautų žmonės, rasime ir mes, lietuviai sau vietą žemės ūkio koloni- jai. Reikia pažymėti dar ir tai, kad niekur gal būti vyriausybė taip nepa- laiko ir neremia žemės ūkio koloni- zacijos, kaip Brazilijoje. Brazilijos vy- riausybė net pati steigia žemės ūkio kolonijas ir jas remia. Tuo labiau didesni pritarimą apturėsime mes, jei patys šitą darbą pradėsime ir vykdy- sime.

Jei šiandieną atsisako prie šio darbo dėtis tie ponai, kurie gyvena be jokio rūpesnio ir už kuriuos rūpi- nasi Lietuva, tai niekis. Darbas neturi susto i. Juk tai amžinai nebus! Ku- met jie pamatys, jog mūsų pasiryžimas yra nepalaužiamas ir eina prie tikslo, susipras ir jie. Bet tada jų parama ir pritarimas mums bus nereikalingas.

Tat į darbą visi už savo reikalus už kolonijos gražesni gyvenimą.

Jurg. Dainorius

kilo karštu ginčų. Ypačingai priešio- nosi karaliaus rinkimui kairieji, ku- rie laikė tikrai Steigiamąjį Seimą ga- linčių nustatyti Lietuvos valdymo for- mą. Nepasirašė po išrinkimo rezolucija ir Stulginskis, kuris vėliau ta- po išrinktas prezidentu. Tačiau Urachas daugumos buvo išrinktas. Keturi kairi jų atstovai dėl to iš Tarybos išėjo.

Tarybos delegacija, kurion įėjo A. Smetona, Voldemaras, pralotas Olsauskas, kun. Petrusis, M. Yčas nu- vyko į Freiburgą pranešti Urachui apie jo išrinkimą. Karalius ir jo skai- tlingoji šeimyna su džiaugsmu priėmė delegaciją ir atvežta žinia apie išrin- kimą. Karalius pasižadėjo sąžiningai eiti savo pareigas Lietuvos labui. Džiaugsmas pagrindo turėjo, nes Ura- cho medžeginė padėtis dėl karo buvo susilpnėjusi, turėjo daug skolų. Ura-

chas tuoj pradėjo mokintis lietuvių kalbos ir netrukus jau kalbėjo "Tėve mūsų" lietuviškai.

Bet tuo tarpu Vokietijai pradėjo nesisekti. Atpuolė nuo jos sąjungininkai — Bulgarija, Turkija ir Aus- trija. Frontas pakriko, kilo revolfucija. Visi skaitlingieji Vokietijos ka- ralių ir kunigaikštėčių sostai sugriū- vo. Kartu sugriūvo ir nešpėjęs galu- tinai įsikurti Mindaugo II sostas Lie- tuvoje. Lapkričio 2 d. Taryba nutarė Uracho klausimą atidėti Steigiamajam Seimui i spręsti. Tačiau St. Seimas vienu balsu paskelbė Lietuvą demo- kratinę respubliką, nors Smetona su savo bičiuliais ir labai buvo tam prie- ingas ir troško karaliaus.

Tokia yra trumpa Mindaugo II «karaliavimo» Lietuvos istorija.

—J-s.—

Tautietii!

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje vi- lloje sau žemės sklypo Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikame statybai medžiagą.

Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023
Raštinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 11
Vietoje: Avenida Zelina. 33. pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.

Visi skaito vienintelį darbo žmonių laikraštį „L. Aida“ Br. Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

Zimu ir progresyviai didejanti nuolatini uzdarbi

Siūlo stambią vėtinę firmą, kuri norėdama išplėsti taip pat ir Brazilijos lietuvių tarpe savo garbingus socialinius, kultūrinius ir komercinius veikimus Paieško darbščių ir prietyrusiu bendradarbių abiejų lyčių, būtent atstovų, agentų ir kolektorių ne tik São Paulo mieste bet ir kėvienoje Brazilijos vietoje.

Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto, Largo da Sē, 50, 3 aukštas. Constructora Lar Ltda. Laiškams — caixa postal, 3522. S. Paulo.

D Ē M E S I O

Jeigu norite pagerinti bei apdrausti savo būvį, ir užtikrinti savo šeimos gerovę o taip pat gauti paskolą, kreipkitės į Kompanija CONSTRUC-TORA LAR Ltda Largo da Sē, 50, 3 aukštas. Laiškus galima rašyti lietuvių kalboje, caixa postal, 3522. S. P.

Skatydamas Aida.

Žinosi Viską.

Batu dirbtuvė

Roque de Chiaro

Atlieka batų užbaigimo darbus su mašina, priima įvairios rūšės batų dėl užbaigimo. Patys primiamo ir pristatome darba. Rua João Antonio de Oliveira 85a.

Villa Zelinoj Jūsų ateitis

Būdami Villa Zelinoj neužmirškite užėiti pas Karlos Korkišką Avenida Zelina Nr. 33. Čia Jūs galėsite pasiteiriant ir pasirinkti sau žemės sklypą išsimokėjimui gražiausioje vietoje ir geriausiomis sąlygomis.

Taip pat duodu išsimokėjimui visą medžiagą namų statybai. Kreipkitės tik pas Karlos Korkišką Av. Zelina Nr. 33 visomis dienomis nuo ryto iki vakaro.

— D Ē M E S I O —

Baras ir kavinė Jakob

Pranešu visiems savo klientams S. Paulo ir provincijos, kad prie Baro ir Kavinės atidariau skyrių pardavimo: įvairių dešrų, mėsos, ruktų, marinuotų ir žalių silkų, konservų, raugintų agurkų, kopūstų, smetona, sviestas, varškė ir sūris. Viskas šviežia. Priimu užsakymus valgių vestuvėms ir baliams, Taipgi įvairūs gėrimai Antarecticos kainomis. Visų prašau atsilankyti ir įsitikinti į Bara—Jakob.

Baras Jakob, rua José Paulino, 150 — Bom Retiro.

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA AKUŠERIJA
Moterų, vidurinės, žarnų ir odos ligos.

sifilis, reumatizmas ir kt gydoma elektros pagalba

Ligonius apžiūri dykai nuo 2 iki 3

Konsultorija: Rua Bôa Vista, 31. (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefeituro; namų statybai tam, kas pirks sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. ZELINA Nr. 33 Vila Zelina.

Lietuvis Daikininkas

Lionginas Pazikas

Daro įvairius paveikslus ant drobės aliejiniais dažais, kaip portretų, vaizdus iš notraukos ir kt. Darbas sąžiningas, ir pigos. Adresas, rua Newton Prado, 140. Bom Retiro

Dėmesio

Kas serga žemiau išvardintomis ligomis, skubėkit, o busit sveiki.

Pagydau galutinai ir trumpiausiu laiku Sankeri, triperi, sifilį, ir visokias užkrečiamas ligas ir net visai užsisenėjusias.

Diplomuotas Europoj ir Brazilijoj Medicinos Felčėris.

IZIDORIUS

Villa Zelina

Rua 14, Nr. 9.

Bondes nuo Praça da Sé nr. 32 Autobusai nuo seno turgaus.

SIUVYKLA

ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už priemamiausias kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelė patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinto ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač patams ir kostiumams.

Rua da Conceição. 79 a. Prieš Luz stotį.

Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už šviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Mėtinė pronomerata užsiėny vienas doleris. Adresas: Kaunas — Sančiai, Vytarto g. 52. Lithuania — Europa.

Casa Pfaff

Parduodame siūvamas mašinas „Pfaff“ išsimokėjimui po 40\$000 mėnesinis mokestis. Už pinigus mašinos parduodamos su didele nuolaida. Prifmame taip pat dėvėtas mašinas sumokame gerą kainą. Atliekame taip pat ir kitus šioj srityj reikalus.

Rua da Moo'ca, 374-A., Tel 9-0120. S. Paulo.

Medicina ir Chirurgija

Dr. Paulo Licciardi

Moterų, Venerinės ir Odos ligo. Sifilis, Stiprus ir kroniškas Reumatizmas Kojų ir vidurių skauduliai. Ekzema. Viskas pagydoma be operacijos.

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Vyksta pašauktas į namus bilevalandą. Telef: 5-4175. Konsultorija ir Rezidencija: Rua Silva Pinto, 444. Priemimo valandos nuo 11 iki 12 val d. ir nuo 2 iki 6 val. vak. PASTABA: Visomis dienomis, is nuo 7 iki 10 v. v. ligonius apžiūri už cyka Rua Silva Pin'o, (Bom Retiro)

Siūvykla Galecko

Priima įvairius įvyriskų rūbų užsakymus kurie išpildomi greitai ir sąžiningai. Darbas atliekamas tikrų specialistų pagal naujausias madas ir prižiūrimas paties Galecko — diplomuoto siūvėjo

Adresas:

R. Duque de Caxias, 257. Tel. 4-1457. S. Paulo

LABORATORIJA**MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS**(Nugarakaulio smegenų kraujas šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA ir A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE**“José Paulino”**RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v**Dr. B. K. Chipiakoff**

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venereinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS**A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa

Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingo ir nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popjėra «Paris» 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
Tel. 4-1705.**PRISIEKUSIS VERTĖJAS****MIGUEL OCOUGNE**

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN**ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.

Analizė ligoniams nemokama.

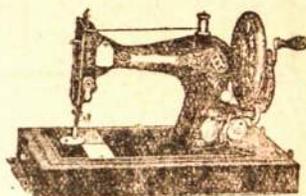
Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“**Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidėjimui, o taip pat su dažais.Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
Arthur SchmidtRua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576**Vaistinė
PASSERINI**Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
(Bom Retiro).Telephone 5-3584,
S. PAULO**Siuvamos Mašinos**

Padėvėtos siuvamos mašinos, b. sveik naujos, pigiausiomis kainomis, tik

CASA ADÃO

R. Cons. Ramalho, 1040

Pampas Av. Brigadeir. Luiz

Antonio Telef. nas: 7-6191.

Persiuntimas interioran mūsų sąskaiton Bondes: 3, 5, 30, 47.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinigus siųsti įvertintam laiške adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret

Atsižvelgdamas į sunkų laiką

autarė sumažinti kainas už dan

tų gydymą ant pusės kainos, kaip

antai: ištraukti dantį be skaus-

mo 5\$000; plomba cidabro

purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai

ir lenkiškai.

**FOTOGRAFAS IS
KAUNO****GILUC**

savo meniškų darbų da-

re moderniškas visokių rūšių fo-

tografijas iš geriausios užsien-

inės medžiagos papiginta kaina.

Be to, europiečiams daroma

nuolaidė.

Adresas: Rua José Paulino, 118a

Bom Retiro.

DIUVIŠKA**SPRUSTUVĖ**

rua da Moóca, 424

Atlieka visokius spaudos

darbus įvairiomis kalbomis.

Darbas atliekamas šviesiai,

greitai ir pigiai. Reikalui

esant, visuomet kreipkitės

tik į Lietuvišką Sprustuvę

R. da Moo'ca, 424**Charutaria Central da Mooca**

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokių rūšių cigarių, charutai, papirosams dirbti gilzų ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšių bakas palaidas, pokeliai ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.

S. Paulo, Rua da Mo'oca, 420 Tel. 9-1264.

Siuvikla Marijampolė

Antano Nizeviciaus

Rua Taquary nr. 24. — Kampas

Moóca. Priimu visokių rūbų užsakymus ir

išpildau juos kuogeriausiai, greitai ir pigiai.

Jei norite, kad rubai jums puoštu, reikia

juos užsakyti siūti ten, kur jie gražiai pa-

siūvami, o taip pat ir pigiai. Įvairių mo-

džiagų pasirinkimas taip pat didelis. Lie-

tuviai kreipiasi tik į Lietuv išką Siuvikla,

rua Taquary, 24.

**KIEKVIENO LIETUVIO
NAMUOSE**

turi rasti

„Liet. Aidas Br.“

Jo kaina:

metams 12\$

pusei metu 7\$

(„Liet. Aidas Br.“

Adresas (R. da Mooca 424

(S. PAULO

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Dar apie lietuvius plėšikus

Aide buvo rašyta, kad Galia mieste tapo suimta lietuvių plėšikų gauja, kurių vadas Juozas Butkus per susiremimą su policija tapo nūsautas.

Vienas mūsų skaitytojas prisiuntė mums brazilisko laikraščio iskarpa, kurioje plačiau rašama apie tuos lietuvių plėšikus, apie kurios mes ir paduodame iš to iskarpos.

Kovo 12 d. ant vieškelio Peixe, tapo užpultas ir apiplėstas tūlas Vidigal, kuris važavo automobiliu su savo draugais. Apie tą užpuolimą tuojaus buvo duota žinia Garčo miesto policijai ir išsiuntinėta žinia kitoms apylinkės policijoms dėl susekimo plėšikų.

Kelioms dienoms po apyplėšimo, Galia miesto policijos nuovados viršininkas (delegatas) pastebėjo po mieste vaikščiojančius naujai pribuvusius 3 jaunos vyrus. Tuojaus buvo įsakyta policijai nepažįstamuosius suimti.

Sulaikytieji trys vyriškiai tapo nugalbinti į delegaciją ir klausinėjami, prisipažino padarę apiplėšimą kovo 12 d. ant vieškelio Peixe ir kad apiplėšė važiuojančių automobiliu kelis asmenius. Policijoj patikrinus jų asmenybę, pasisekė esą lietuviai Povilas Vitkus, Juozas Liėsas ir Jonas Stankus. Be to, pasisakė, kad apyplėšimą sugalvojo ir jam vadovavo Juozas Butkus, gyvenąs Guararapes fazendoje, tam pačiamis valsčiuje.

Galia delegatas Epaminondas Barra, suorganizavo keliolika kareivių ir nuvyko į minėtą fazendą. Atvykę į fazendą, kareiviai apsupė Butkaus gyvenamą namą, o vieną kareivį pastatė sargyboj prie durų Butkus matydamas, kad yra kareivių apsuptas, puolė per duris ir į sargybinių paleido net šešis parabelio šūvius, bet nė vienu šūviu nepataikė sargybiniui. Sargybinis meko nelaukdamas irgi paleido į Butkų kelis šūvius ir vietoje Juozą Butkų nušovė.

Pas nūsautąjį Butkų policija rado apie 100 šovinų, dvi dideles granatas po 2 kilgr. ir pusę ir 590\$. Viską policijai pasiėmė savo žin'on ir ruošia bylą perduoti kriminaliam teismui dėl kitų trijų lietuvių plėšikų.

Šia žinią mums prisiuntė Petras Gudaitis.

DULR JUS IŠGARSINS

Per Draugiją Užsienio Lietuv. Remti galite pasiskelbti viso pasaulio lietuvių spaudoje.

Dėl Sąlygų kreipkis į **DULR**

Nepriklausomybės Aikštė 3, KAUNAS, LITHUANIA

Juodzeviciaus krautuvė

Buvusi rua Visc. de Inhomirim, 689, PERSIKELE į nuosavus namus rua Padre Raposo, 156. Krautuvė padidinta ir puikiai tapo perengta. Daug įvairiausių gėrimų vietinių ir užsieninių, o taip pat ir Čemarkos fabriko išdirbinio. Taipgi įvairūs lietuviški užkandžiai švariai ir gardžiai pagaminti galima gauti tik **ANTANO JUODZEVICIAUS** krautuvėje, rua Padre Raposo, 156.

Dar ištremti du lietuviai

Iš Rio de Janeiro praneša, kad šiomis dienomis tarp keliolikos kitų tautėjų komunistų, kaip rusų, ostarų, lenkų, rumenų, vokiečių, ispanų, portugalų ir k. tapo ištremti ir du lietuviai — Juozas Kavalekas ir Albertas Lukinskis.

K r s p.

Reformu dar tik pradžia, — sako Gaigalas

Dabartinis Mokos lietuvių mokyklos mokytojas Lionginas Gaigalas, įėjęs į geriausią S. Paulo lietuvių mokyklą pasididžiudamas pasakoja kiekvienam, kad tos reformos, kurios kolonijoj įvyko, tai, girdi, tik pradžia reformų, esą bus dar jų daug daugiau ir nevienam esą prisiėsis gailėtis dėl pasipriešinimo reformoms.

Reformos yra garas daiktas, jei tik jos yra naudingos kolonijai,

P. Lietuvis

Atvyksta daugiau mokytojų

Brazilijos lietuvių mokyklos su laiku gal ir susitvarkys ir bus pastatytos tinkamos aukštosios. Mat lietuvių mokykloms rūpinasi ne tik vietos švietimo reikalų įstaigos, reikalaujamos gerų, atsakomųjų tam darbe ir cenzuotų mokytojų, bet tap pat rūpinasi ir Lietuva, kad Brazilijos lietuvių mokyklose būtų mokytojai ir tam darbai pasiruošę žmonės. Šiais metais į Braziliją Lietuva atsiunčia dar 3 mokytojus.

Nes „nabašniko“ Mačinlio pastatyti mūsų mokyklose žmonės baigė mokyklas nuvaryti nuo koto, lietuviška dvasia vaikuose išnyko ir jie belankydami lietuviškas mokyklas, užmiršo lietuviškai kalbėti.

J.

Steigs Aero Klubą

Iš Lietuvos atvykęs lakūnas S. Jurevičius rimtai mano čia įsteigti lietuvių Aero Klubą. Tuo klausimu lakūnas jau kalbėjosi su kaikuriais mūsų kolonijos veikėjais ir rodos, balandžio mėn. gal turės platesnį pasitarimą su veikiančių organizacijų atstovais dėl Klubo įsteigimo.

Reikia palinkėti mūsų jaunam lakūnui sėkmingo darbo toje srityje.

«GRŪDO» SUSIRINKIMAS

Lietuvių Ūkininkų Kooperacijos Bendrovės «Grūdas» steigiamasis narių susirinkimas įvyks balandžio 5 d. 3 val. po piet Mookos Dariaus ir Gireno salėje. Ūkininkai kaip vienas tame susirinkime turi dalyvauti.

«Grūdo» Draugijos Valdyba.

Būt taip pat reikia priminti, kad mūsų kolonijoj yra daug labai kreivų kelių, kurie veda ne į vieningą darbą, bet į didelį susiskaldymą ir griovimą. Prie progos reikia pažymėti dar ir tai, kad griovikai nesugebėdami patys išstumti kolonijoj veikimą iš vagos, griebiasi smurto ir net policijos pagalbos.

Taigi, reikia gerai pažinti kolonijos dvasią, o tada tik pradėti darbą ir dirbti atsargiai, kad tam darbe nesuklupus.

P. L.

Dėkoja už kalendorių ir už Aidą

Iš latvių kolonijos Lettonia vienas mūsų skaitytojas rašo:

Siame laiške siunčiu antrą dalį įmokėjimą už laikraštį Aidą ir 1\$ už kalendorių. Ne, ne, už jo turinį, nes tie pinigai yra per maži už Aidą ir kalendorių. Kaip Aidas, taip ir jo dovana kalendorius, yra daugiau verti, negu tie pinigai, keli milžaisai, ypač mums kolonistams, nes mums jis yra labai brangus svečias, aplanko mus kiekvieną savaitę, atidaro mums akis ir ausis ir parodo mums visą pasaulį. Už visa tai širdingai dėkavoju leidėjams.

Su pagarba, N. Kazakevičius.

Prašo paaiškinti

Aido Redakcija gauno daug užklausimų, ypač apie pasų išdavimą ir pratimą, kuriuos turi paaiškinti ir nušviesti pats konsulas. Štai kelias tokių klausimų, kurių redakcija gauna daugybę:

1) Jeigu senas pasas pakeičiamas nauju, tai į kurią pasą knygutę — seną ar naują, klįjuojamos konsularinės markės?

A. K.

2) Jeigu senas pasas buvo nepratėtas kokius 6 metus, tai kiek už tokį pasą reikia sumokėti ir ar konsulas gali padaryti nuolaidą už praėjusius metus?

J. V.

3) Kur klįjuojamos konsularinės markės, jei ant išduoto paso yra antspaudėlis «be mokėšio» ir išduotame pase nėra jokios markės, o mokėstis vis dėl to paimamas?

A. K.

Šių užklausėjų vardu, redakcija prašo konsulą atsakyti į tuos klausimus ir plačiau paaiškinti apie imamą mokėstį už pasus, kuris nėra atžymėtas konsulariniais ženklais.

Mokos Mokyklos Tėvų Susirinkimas

Balandžio 27 d. Mokos mokyklos tėvai darė visuotiną susirinkimą, kurio svarbiausias tikslas buvo išrinkti

GERAS DARBAS

Gera ir nuolatinė tarnyba su 300\$ mėnesinės algos pirmą mėnesį. Reikalingas užtatas 2 contai. Sužinoti smulkiau: Dr. J. Chomskis rua dos Andrades, n. 60 (no 6 iki 8 vakarė).

BRAZILTUR

Agencia Brasileira de Turismo LTDA.

FR. RAMOS DE AZEVEDO, 18 - 1a. Sbr.

Samados
Depozito caixai
LAIVAKORTĖS-SAMADOS

Rimtumas — Skubumas — Pasitikėjimas
Kainos palengvintos.

šiemis metams nauja tėvų K-ta ir revizijos komisija. Susirinkimas būtų praėjęs tvarkingai ir ramiai, bet pats mokyklos vedėjas į pabaigą susirinkimo pradėjo kelti truksmą. Dėl tokio nekultūringo mokyklos vedėjo elgesio, tėvai uždarė susirinkimą neišrinkę revizijos komisijos.

Jeigu mokytojas užsiima tokiais dalykais, tai ką kalbėti apie eilinius piliečius?

Tėvas

Iš Rio de Janeiro padangės

Rio de Janeiro mieste ir jo apylinkėse gyvena jau nebemaža lietuvių. Čia yra įvairių amatininkų, biznierių ir paprastų darbininkų. Lietuviai čia turi taip pat ir savo organizaciją „Vilni“, kuri dažnai ruošia parengimus. Bet iš tos padangės labai retai tepasero do laikraščiuose žinutės apie lietuvių gyvenimą. Atrodo, kad čia viskas taip paprasta, tai tyku ir nėko ypatingo nėra.

Ne, to nėra ir čia kaip ir kitose kolonijose, gyvenimas judų, kruta, kova už duonos kąsnį vyksta, organizacinis gyvenimas taip pat nestov vietoje. Bet Rio lietuvių kolonija kurčia ir gan.

Kaip visur, taip ir čia, pirmą vietą užima rūpestis dėl duonos kąsnio, dėl rytojaus, o po to, eina organizacinis veikimas.

Daugumas lietuvių čia yra amatininkai — stalai, batsiūviai, siuvėjai, šaltkalviai ir k. Turi lietuviai ir savo dirbtuves, viena yra baldų dirbtuvė ir dvi batų dirbtuvės — P. Jonušio ir Tysliavos. Ypač Jonušio batų dirbtuvė gerai išplėsta ir nemažai lietuvių darbininkų joje dirba.

Nemažai lietuvių užsiimančių įvairiais bizniais. Per vasaros karščius lietuviai nemažai uždirba iš ledų gamybos ir prekybos (sorveterijomis). Šiais metais ypač daug lietuviškų sorveterijų buvo.

Rio de Janeiro mieste yra ir vienos lietuvių Dutkaus iri Funkaičio restoranas, vardu „Vilnius“. J. Adomavičius turi kelis auto sunkvežimius ir užsiima transportu.

Žodžiu — Rio de Janeiro lietuvių gyvena gerai. O kas svarbiausia, kad tarp Rio lietuvių yra santarka, Tai tiek šiuo sykių iš Rio lietuvių kolonijos.

J. Rijietis

Kur dingo kolonijos choras

Aido 12 nr. buvo pranešta, kad kovo 29 d. 3 v. Mokos mokykloje bus susirinkimas steigimui kolonijos choro. Bet susirinkimas neįvyko kažin dėl kokios priežasties, apie tai net ir laikraštis nebuvo pranešta. Kolonijos choro steigimu tur būt, norėta pasigarsinti?

D. Mėgėjas.

Nuo Redakcijos. — Kolonijos choras buvo sumanęs steigti J. Stankūnas, jis davė ir pranešimus į laikraščius apie susirinkimą. Del kokios priežasties skelbtas susirinkimas nebuvo daromas, mums nežinoma. Mums taip pat neaišku, kodėl Stankūnas skelbto susirinkimo netšaukė, jei jis nutarė jo nedaryti. Toks pasielgimas rodo žmogaus nerimtumą ir žeidimą su spauda ir visuomene. Jei mes savo laikraščio skiltyse duodame vietą visiems be jokio skirtumo, tai tas nereiškia, kad per laikraštį galima suvedžioti bei apgauti žmones.

REIKALINGA

Reikalinga viena panelė arba vyriškis ne jaunesni 18 metų amžiaus, dirbti su gydytoju prie ligonių priėmimo, mokantis būti lietuviškai ir portugališkai ir be to lenkiškai, arba rusiškai, arba vokiškai. Kreiptis, rua dos Andrades, n. 60